

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

2014 - 2019

Комисия по заетост и социални въпроси

2014/2236(INI)

15.4.2015

ПРОЕКТОДОКЛАД

относно социалното предприемачество и социалните иновации в борбата
срещу безработицата
(2014/2236(INI))

Комисия по заетост и социални въпроси

Докладчик: Вероника Лопе Фонтане

СЪДЪРЖАНИЕ

	Страница
ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ	3
ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ	8

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

относно социалното предприемачество и социалните иновации в борбата срещу безработицата (2014/2236(INI))

Европейският парламент,

- като взе предвид съобщението на Комисията от 3 март 2012 г., озаглавено „Европа 2020: Стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж“ (COM(2010) 2020),
- като взе предвид своята резолюция от 6 февруари 2013 г. относно корпоративната социална отговорност: отчетно, прозрачно и отговорно поведение на стопанските субекти и устойчив растеж¹,
- като взе предвид своята резолюция от 19 февруари 2009 г. относно социалната икономика²,
- като взе предвид член 184 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
- като взе предвид Регламент (ЕО) № 346/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2013 г. относно европейски фондове за социално предприемачество,
- като взе предвид своята резолюция от 20 ноември 2012 г. относно инициативата за социалното предприемачество – Създаване на благоприятна среда за насърчаване на социалните предприятия като основни участници в икономиката и социалната иновативност³,
- като взе предвид своята декларация от 10 март 2011 г.⁴,
- като взе предвид Заключениета на Съвета от 20 май 2014 г. относно насърчаване на младежкото предприемачество с цел стимулиране на социалното приобщаване на младите хора⁵;
- като взе предвид Регламент (ЕС) № 1296/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. относно Програма на Европейския съюз за заетост и социални иновации („EaSI“), който въвежда оста, свързана с микрофинансирането и социалното предприемачество,
- като взе предвид съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите от 20

¹ Приети текстове, P7_TA(2013)0049.

² ОВ С 76 Е, 25.3.2010 г., стр. 16.

³ Приети текстове, P7_TA(2012)0429.

⁴ ОВ С 199 Е, 7.7.2012 г., стр. 187.

⁵ [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:52014XG0614\(04\)&rid=1](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:52014XG0614(04)&rid=1)

октомври 2011 г., озаглавено „Инициатива за социалното предприемачество“ (COM(2011)0682),

- като взе предвид член 52 от своя правилник,
- като взе предвид доклада на комисията по заетост и социални въпроси (A8-0000/2015),
- А. като има предвид, че социалната икономика осигурява заетост за над 14 милион души или около 6,5 % от работещите в ЕС; като има предвид, че има 2 милиона предприятия в сферата на социалната икономика в ЕС, които представляват 10 % от всички предприятия в Съюза;
- Б. като има предвид, че в резултат на икономическата и финансова криза равнищата на бедност и социална изолация са се увеличили, както и дългосрочната безработица;
- В. като има предвид, че предприятията на социалната икономика са по-гъвкави и по-иновативни, предоставят благоприятни условия на труд и се адаптират по-добре към икономическите и социалните условия;
- Г. като има предвид, че предприятията от областта на социалната икономика се отличават със силна ангажираност на членовете или акционерите в управлението на дружеството и голяма прозрачност на операциите си и отговарят на нарастващите изисквания на гражданите за корпоративно поведение, което е етично, социално и зачита околната среда;
- Д. като има предвид, че предприятията от сферата на социалната икономика обхващат широк спектър от дружества и че повечето от тези дружества не са признати от правна рамка на европейско равнище, а се признават само на национално равнище, в някои държави членки, като различни правни форми;
- Е. като има предвид, че социалните иновации се отнасят до нови идеи – продукти, услуги или модели на социална организация, с оглед да се отговори на нови потребности и предизвикателства, свързани със социалната сфера и с околната среда, като например застаряването на населението, съвместяването на професионалния и семейния живот, управлението на многообразието, безработицата сред младежта или изменението на климата;
- Ж. като има предвид, че липсата на признаване, пред която често са изправени предприятията на социалната икономика, затруднява в още по-голяма степен техния достъп до финансиране, както публично, така и частно; като има предвид, че предприятията на социалната икономика са най-вече МСП и микропредприятия;
- З. като има предвид, че образованието и обучението трябва да бъдат приоритетни области при насърчаването на предприемаческия дух сред младите хора;
- И. като има предвид, че социалната икономика, по-специално предприятията за социална интеграция, предлагат възможности за заетост за хората, които са най-отдалечени от пазара на труда;

Въведение

1. посочва, че предприятията на социалната икономика са предприятия, чиято основна цел е да постигнат социалната си цел, т.е. създаването на заетост за уязвимите групи, осигуряването на услуги за своите членове или, в по-общ смисъл, генериране на положително социално и екологично въздействие в допълнение към максималното увеличаване на ползите за своите членове или партньори, като реинвестират печалбата си за постигане на тези цели; отбелязва, че на практика, въпреки съществуващите нормативни различия и различията в дейността на предприятията на социалната икономика в ЕС, те споделят редица общи и разпознаваеми характеристики;
2. подчертава, че предприятията на социалната икономика имат сериозна местна и регионална обвързаност, което им позволява по-добре да познават специфичните потребности и да предлагат продукти и услуги в съответствие с тях, както и да подобряват социалното и териториалното сближаване;
3. приветства увеличаването на броя на традиционните предприятия, които прилагат в рамките на търговските си програми стратегии за корпоративна социална отговорност; припомня, че прилагането на стратегии за корпоративна социална отговорност не е достатъчно условие за да се счита дадено предприятие за предприятие на социалната икономика;
4. счита, че социалните иновации допринасят значително за полагане на основите за растеж в служба на обществото, който е в по-голяма степен устойчив, приобщаващ и пораждащ социално сближаване;
5. отбелязва, че с оглед подобряването на предприемаческия капацитет, професионализацията, условията за развитие и растеж на предприятията на социалната икономика и създаването на социални иновационни клъстери е изключително важно да се насърчава обменът с други иновативни социални предприемачи, с представителите на академичните среди и със социалните инвеститори;

Стратегия „2020“

6. признава, че ЕС е далеч от постигането на целите, заложи в стратегията „2020“, и по-специално на тези, свързани със заетостта, иновациите и намаляването на бедността, и че социалната икономика допринася за постигане на устойчив икономически модел, интелигентен и приобщаващ, в съответствие с целите на стратегията „2020“;
7. подчертава, че социалната икономика, като се има предвид нейният социален и интегриращ характер, предлага заетост на най-уязвимите групи, като допринася за икономическия растеж, солидарността и социалното сближаване;
8. призовава Комисията и държавите членки да включат социалните предприятия в плановете за действие в областта на заетостта и социалната интеграция;
9. призовава държавите членки да включат в своите национални схеми за гаранция за младежта мерки за насърчаване на предприемачеството и социалните иновации;

10. изтъква, че предприятията на социалната икономика са изправени пред трудности при достъпа до обществени поръчки; призовава за улесняване на участието им в процедурите за възлагане на обществени поръчки чрез подходящи съвети и опростяване на процедурите, през които трябва да преминат; призовава при процедурите за възлагане на обществени поръчки да се дава приоритет по-скоро на предложенията, които водят до по-голяма икономическа и обществена стойност, отколкото на тези, които предлагат най-ниската цена, като се включват социални или екологични критерии в договорите за обществени поръчки;
11. приветства изменението на Директивата относно обществените поръчки, което включва социални клаузи и критерии с цел насърчаване, наред с другото, на социалното приобщаване и социалните иновации; насърчава държавите членки да включват социални клаузи и критерии в процедурите за възлагане на обществени поръчки;

Финансиране

12. изразява съжаление, че предприятията на социалната икономика срещат повече проблеми във връзка с финансирането, публично или частно, отколкото традиционните предприятия;
13. отбелязва, че достъпът до финансиране е затруднен от липсата на познаване на реалното положение на тези предприятия от ръководителите на финансовите посредници; подчертава, че е необходимо да се подобри обучението на тези ръководители относно предприятията на социалната икономика, с цел да се улесни техният достъп до финансиране;
14. приветства приемането на Регламента относно европейските фондове за социално предприемачество;
15. подчертава ролята, която трябва да изиграят свързаната със социалното предприемачество ос на Програмата на Европейския съюз за заетост и социални иновации и останалите структурни фондове и европейски програми за повишаване на финансирането на този вид предприемачество;
16. подчертава необходимостта от подпомагане на социалните предприятия с достатъчно финансови средства на местно, регионално, национално равнище и на равнище ЕС; счита, че е необходимо да се подобри достъпът до финансиране на социалната икономика чрез различни форми на финансиране, като например европейски фондове, фондове за рисков капитал, микрокредити и колективно финансиране („crowdfunding“);
17. призовава Комисията да прилага възможно най-голямата гъвкавост по отношение на държавните помощи за предприятията на социалната икономика и да подпомага местните и регионалните органи да разбират и да прилагат държавните помощи за тези предприятия;
18. призовава да се обърне внимание на инвестициите в социалната икономика при оценяването на проекти по Европейския фонд за стратегически инвестиции;

Обучение

19. призовава държавите членки да включат в своите образователни програми и обучения предприемаческия дух и принципите на социалната икономика;
20. отбелязва, че някои социални предприятия са по-конкурентоспособни и имат водеща позиция в сектора, а други се нуждаят от специализирани знания, когато става въпрос за създаването, развитието и управлението на предприятия; призовава държавите членки да разработят програми за обучение, специално насочени и адаптирани към предприемачите от социалния сектор, с оглед развитие на основни умения и познания в областта на бизнес управлението;
21. призовава държавите членки да насърчават обучението през целия живот сред по-възрастните работници и трайно безработните, за да се улесни преходът към социалната икономика;

Подпомагане и насърчаване

22. изразява съжаление във връзка с ниския процент на признаване на социалната икономика на европейско равнище; счита, че подобряването на събирането на данни, обменът на информация и добри практики на равнището на ЕС и по-голямото популяризиране на социалната икономика и нейните постижения в медиите биха насърчили по-голямото участие на обществото в социалната икономика благодарение на по-доброто разбиране, признание и видимост на сектора;
23. призовава Комисията да изготви сравнително проучване относно националните системи за сертифициране и етикетирание на социалната икономика и да улесни обмена на добри практики, в тясно сътрудничество с предприятията на социалната икономика;
24. призовава Комисията и държавите членки да насърчават създаването на бизнес инкубатори за предприятията на социалната икономика;
25. призовава държавите членки да вземат предвид най-добрите практики по отношение на адаптирането на националните данъчни режими в полза на социалните предприятия и етичните инвестиции.
26. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета и на Комисията.

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ

В стратегията „2020“ ЕС определи насоките, които ще се следват през идните години, с много амбициозни цели, които не могат да бъдат загърбени.

Въпреки това икономическата и финансова криза, която засегна ЕС през последните години и която, за щастие, е към своя край, е причина да се отдалечим от тези цели, поради което е необходимо да се преосмисли икономическият и социален модел, за да може бъдещият растеж не само да бъде устойчив, но и да се впише в принципите на икономическото, социалното и териториалното сближаване, на които се основава ЕС.

ЕС трябва да се изправи пред сериозни предизвикателства в краткосрочен план, като например икономическата и финансова устойчивост, социалното благоденствие, и по-специално създаването на работни места, като се отделя особено внимание на уязвимите групи, сред които са, наред с другите, и младите хора, жените и възрастните хора, трайно безработните, хората с увреждания, мигрантите или ромската общност. Но за да посрещне тези предизвикателства, ЕС трябва да вземе предвид бъдещи предизвикателства като застаряването на населението или обезлюдяването на селските райони.

А за да бъдат постигнати тези цели, ключова роля може да изиграе социалната икономика.

Предприятията на социалната икономика показва, че са по-устойчиви на икономическите сътресения и са в състояние да предложат новаторски решения, благоприятстващи социалното сближаване и приобщаване или създаването на работни места.

Освен това предприятията на социалната икономика имат силна връзка с органите на местно и регионално равнище, като предлагат адекватни решения за специфичните потребности.

Социалното предприемачество и социалните иновации ще бъдат от основно значение за по-нататъшното развитие на социалната икономика. Ето защо е от жизненоважно значение да се обърне специално внимание на образованието и обучението. ЕС трябва да възпитава у своите младежи този необходим предприемачески и новаторски дух още от ранна възраст.

От друга страна, не трябва да се смесва социалната икономика с корпоративната социална отговорност. Предприятията на социалната икономика са тези, чиято основна цел е да оказват обществено въздействие, а не да извличат печалби за своите собственици или акционери, докато корпоративната социална отговорност е доброволно интегриране, от страна на традиционните предприятия, на социални и екологични цели в рамките на техните търговски програми.

Социалните иновации и социалното предприемачество следователно са от ключово значение за развитието на социалната икономика и за да се насърчава това развитие, следва да се положат усилия в следните области:

- образование и обучение
- подобряване на финансирането
- по-голяма видимост на европейско и на национално равнище и обмен на информация и добри практики
- насърчаване на развитието на социалната икономика в ЕС и в държавите членки
- подобряване на правната среда.